

Plan van aanpak Jaarwisseling en Jeugdoverlast

AUGUSTUS 2020

Inhoud

1.	Inleiding	2
2.	Analyse jaarwisseling 2019- 2020 en Jeugdoverlast	5
2.1	Cijfers jaarwisseling	5
2.2	Cijfers jeugdoverlast	7
2.3	Beleving jeugdoverlast en maatschappelijke onrust.....	8
2.4	Conclusie cijfers en beleving jaarwisseling, jeugdoverlast.....	9
3.	Reguliere aanpak jaarwisseling en jeugdoverlast	10
3.1	Reguliere activiteiten jaarwisseling.....	10
3.2	Reguliere activiteiten jeugdoverlast.....	11
4.	Opgaven Jaarwisseling 2020-2021 en jeugdoverlast	12
4.1	Preventieve activiteiten	12
4.2	Groepsaanpak.....	14
4.3	Informatiepositie	14
4.4	Opgavegericht wijkaanpak	15
4.5	Handhaving openbare orde.....	16
4.6	Regelgeving vuurwerk	18
4.7	Financieel overzicht.....	19
4.8	Planning.....	20

1. Inleiding

De jaarwisseling 2019 – 2020 is binnen de gemeente Uithoorn bijzonder onrustig verlopen. Dit heeft een grote impact gehad op de inwoners van de gemeente Uithoorn. Op 6 januari 2020 is er vanwege het onrustige verloop van de jaarwisseling een extra raadsvergadering belegd over dit onderwerp. In deze drukbezochte raadsvergadering werd duidelijk dat niet alleen het onrustige verloop van de jaarwisseling leefde bij de raadsleden en de insprekers. Jeugdoverlast was een onderwerp wat gedurende de avond meerdere keren in één adem werd genoemd met het verloop van de jaarwisseling.

Het college heeft toezeggingen gedaan over de vervolgstappen die ondernomen worden als gevolg van de onrustige jaarwisseling. Ondertussen zagen we na de zeer onrustige vorige jaarwisseling dit jaar een stijging van de cijfers als het gaat om jeugdoverlast, gekoppeld aan een aantal incidenten rond specifieke hotspots, zoals het busstation en de Groen Rode Scheg, met een grote impact. Dat maakt dat ervoor gekozen is om een integraal plan van aanpak op te stellen rond de jaarwisseling en jeugdoverlast.

Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in preventie, mede om frequente en ernstige jeugdoverlast te voorkomen. Die inspanningen kunnen echter niet altijd voorkomen dat er incidenten plaatsvinden zoals we nu hebben gezien rond de jaarwisseling en op enkele specifieke locaties. Als dit zich voordoet, dan maken we gebruik van onze eerder opgedane ervaringen en reeds bestaande instrumenten zoals de groepsaanpak en intensievere inzet van handhaving, politie en specialistisch jongerenwerk. De ervaring leert dat hiervoor een lange adem nodig kan zijn. Wel zal steeds gekeken worden over deze intensievere aanpak en inzet nog nodig blijven of (deels) afgeschaald kunnen worden.

Dit plan van aanpak is erop gericht de veiligheid rond de jaarwisseling en jeugdoverlast in objectieve zin te verbeteren en daarmee ook de veiligheidsbeleving van de inwoners van Uithoorn rond deze twee thema's. Daarbij is het belangrijk om op te merken dat de jeugdoverlast gedurende het jaar en rond de jaarwisseling wordt veroorzaakt door slechts een klein gedeelte van de jeugd in Uithoorn. De maatregelen in de plan van aanpak zijn dan ook gericht op die specifieke, vaak relatief kleine groepen die op dit moment of in de toekomst jeugdoverlast veroorzaken.

Planning - coronacrisis

Begin dit jaar is de toezegging gedaan dat, gelijktijdig met de kadernota, een plan gepresenteerd wordt voor de aanpak van de jaarwisseling 2020-2021 en jeugdoverlast medio mei 2020. Eind februari/begin maart begon de coronacrisis. Door deze crisis is de planning voor het “plan van aanpak voor de jaarwisseling 2020 – 2021 en jeugdoverlast” (hierna: PVA JWJO) verschoven. De gemeente en betrokken partners hebben prioriteit moeten geven aan het bestrijden van de coronacrisis, waardoor de behandeling van het PVA JWJO in de commissie is verschoven naar september 2020.

Ten tijde van de start van de coronacrisis waren de voorbereidingen op het plan van aanpak echter in volle gang en waren op enkele punten van dit plan al activiteiten gaande, vanwege de noodzaak van de problematiek. Zodoende is op verschillende onderwerpen, ondanks de coronacrisis, de uitvoering en voorbereiding doorgegaan.

Door de verschuiving van de behandeling van het PVA JWJO loopt dit plan niet meer synchroon met de P&C-cyclus. Om over de benodigde middelen te kunnen beschikken is de jaarwisseling en jeugdoverlast wel opgenomen in de Turap. Dit betrof echter alleen de onderdelen van het plan waar aanvullende middelen voor nodig zijn. Het voorliggende PVA JWJO is het integrale en volledige stuk, waarmee invulling wordt gegeven aan de toezeggingen van het college op 6 januari 2020.

Twee sporen

Zoals aan de titel van het plan valt op te maken worden twee sporen gehanteerd. Enerzijds bevat dit plan maatregelen om de jaarwisseling 2020 – 2021 veilig te laten verlopen met zo min mogelijk overlast. Anderzijds worden maatregelen genomen om de jeugdoverlast te beperken. Deze maatregelen zijn een aanvulling op de bestaande aanpak op deze twee onderwerpen en worden zo veel mogelijk geïntegreerd in de bestaande werkwijze.

Reguliere aanpak versus PVA JWJO

Voor zowel de jaarwisseling als jeugdoverlast is er een reguliere werkwijze. De problematiek vraagt om aanvullende maatregelen op deze reguliere werkwijze. In het PVA JWJO worden deze aanvullende maatregelen uitgewerkt. Voor de volledigheid wordt er ook een weergave gedaan van de reguliere werkwijze.

Input planvorming

Bij het samenstellen van dit plan heeft de gemeente een brede samenwerking gezocht en uit verschillende bronnen input opgehaald. Zo is er onder andere afgestemd met jongerenwerk, politie, brandweer, Eigen Haard, buurgemeente, gemeenten met ruimte ervaring in relatie tot vuurwerkoverlast (waaronder Hilversum en Rotterdam) en het Openbaar Ministerie. Verder zijn er verscheidene gesprekken gevoerd tussen inwoners, de burgemeester en de ambtelijke staf, waarbij er ook een speciale bewonersavond is georganiseerd rond dit onderwerp. Daarnaast zijn ook meerdere ondernemers gesproken, waaronder de Stichting Beveiliging Bedrijven Uithoorn (SBBU).

Leeswijzer

In het plan wordt een analyse gemaakt van de gebeurtenissen tijdens de jaarwisseling, inclusief een beeld van de jeugdoverlast. Dit betreft zowel een objectieve als een subjectieve weergave, voor zover gegevens hierover beschikbaar zijn. Voor de volledigheid wordt er een korte schets gegeven van de reguliere activiteiten in relatie tot de jaarwisseling en jeugdoverlast. Vervolgens worden er opgaven benoemd aan de hand van de analyse, waar de maatregelen in het plan zich op focussen. Daarna worden de maatregelen verder uitgewerkt. Afsluitend wordt er een overzicht gegeven van de financiën die met dit plan gemoeid zijn en wordt er een planning gegeven voor de uitvoering van de maatregelen.

2. Analyse jaarwisseling 2019- 2020 en Jeugdoverlast

De jaarwisseling 2019 – 2020 is bijzonder onrustig verlopen binnen de gemeente Uithoorn. Op de avond van de jaarwisseling is er onder andere sprake geweest van brandstichting, vernielingen, mishandelingen en zijn hulpverleners bekogeld met vuurwerk. Hieronder wordt een objectieve weergave gegeven van de incidenten en de schades.

Naast deze objectieve weergave is er de subjectieve beleving van jaarwisseling, waarbij de relatie wordt gelegd met jeugdoverlast. Hieronder staat eveneens een weergave van de objectieve cijfers betreffende jeugdoverlast in de gemeente Uithoorn. Daaropvolgend wordt een omschrijving van de subjectieve beleving van jeugdoverlast gegeven en afsluitend worden de implicaties van de verschillen tussen deze twee aspecten uiteengezet.

2.1 Cijfers jaarwisseling

Brandweer

De brandweer heeft in de periode van 21 december 2019 t/m 1 januari 2020 25 bijzondere of aan vuurwerk gerelateerde uitrukken gehad. Het betrof:

- 8 containerbranden;
- 5 autobranden;
- 9 buitenbranden;
- 2 gebouwbranden (kleinschalig, vuurwerk in brievenbus);
- 1 loze melding.

Van deze meldingen hebben er 11 plaatsgevonden in de avond/nacht van de jaarwisseling.

Politie

In de periode van 25 december t/m 1 januari heeft de politie:

- 172 meldingen verwerkt;
- 41 van deze meldingen zijn aan onrust te relateren;
- 21 van deze meldingen hebben plaatsgevonden op 31 december 2019 en 1 januari 2020;
- 25 meldingen zijn aan vuurwerk gerelateerd;
- 16 aangiftes zijn gedaan;
- 3 personen zijn aangehouden ter zake brandstichting en huisvredebreuk.

De aan onrust gerelateerde meldingen lopen uiteen van diefstal bromfiets, melding overlast vuurwerk tot de plofkraak aan het Zijdelwaardplein.

Schade aan gemeentelijke eigendommen

Als gevolg van de jaarwisseling is er sprake van €6.425,- euro schade aan gemeentelijke eigendommen. Het betreft:

- 12 verkeersborden;
- 4 trottoirdeksels;
- 5 ondergrondse containers;
- 2 planken van bruggen en een verkeerszuil.

Wanneer de vergelijking met de voorgaande jaarwisselingen wordt getrokken is dit bedrag relatief laag. Gemiddeld ligt de schade aan gemeentelijke eigendommen rond de €10.000.

Hierbij is een bijzondere vermelding noodzakelijk voor de brand die heeft plaatsgevonden in de bus tunnel aan de Zijdelweg op 29 december 2019. Door de extreme hitte is er aanzienlijke schade aan deze tunnel. De kosten voor reparatie worden geschat op €37.500,-. Dit wordt gezien als een afzonderlijk brand en zodoende is dit bedrag niet opgeteld bij de schade van vuurwerk en de jaarwisseling.

Schade niet gemeentelijke eigendommen

Het is niet mogelijk om een volledig beeld te geven van schade aan niet gemeentelijke eigendommen. Het is immers geen verantwoordelijkheid voor de gemeente om dit in beeld te brengen. Desondanks zijn er wel excessen bekend van schade aan particuliere eigendommen. Zo zijn er tijdens de jaarwisseling en de periode voorafgaand aan de jaarwisseling 5 auto's in de brand gestoken.

Verder is het vele inwoners, politie en gemeente opgevallen dat er bijzonder veel bushokjes zijn vernield. In nadere afstemming met JCDecaux (eigenaar van alle bushokjes) dat er in totaal zijn er 114 ruiten van bushokjes vernield, wat neer komt op een bedrag van €12.000,- (materiaal en manuren). Hiermee was Uithoorn bij de jaarwisseling 2020 na Amsterdam en Rotterdam de gemeente met het hoogste bedrag aan schade van de gemeente waar JCDecaux adverteert.

Sfeerbeeld verloop jaarwisseling.

31 december 2019 begon met een plofkraak van een geldautomaat bij het winkelcentrum Zijdelwaard. Dit incident staat los van de overige zaken die hebben plaatsgevonden gedurende de jaarwisseling.

In de middag is er door jongerenwerk Streetcornerwork een voetbaltoernooi georganiseerd in sporthal de Scheg. Tijdens dit toernooi is er vuurwerk afgestoken in de sporthal. Hierdoor is het voetbaltoernooi vroegtijdig afgelast om 16:30 uur. Volgens de planning zou het toernooi hebben plaatsgevonden tot 18:00 uur.

Rond 18:00 uur is de melding binnen gekomen van brandstichting bij buurthuis 't Buurnest. De brandweer is ter plaatse gekomen en heeft de brand kunnen blussen. Er was een groep jongeren aanwezig die de brandweer heeft bekogeld met vuurwerk. De politie is snel ter plaatse om de brandweer te ondersteunen. De samenwerking tussen brandweer en politie is voorspoedig verlopen, zodat de brand tijdig geblust kon worden.

Vanaf het incident bij het 't Buurnest is er sprake van een aaneenschakeling van incidenten die door drie groepen jongeren worden gepleegd. Door de dichte mist en de gezichtbedekkende kleding van de jongeren, kan de politie moeilijk daders van misdrijven identificeren en/of aanhouden. Ook surveilleren in burger biedt hier geen oplossing voor. De politie en brandweer zijn in de periode van 18:00 uur t/m circa 22:00 uur druk om alle incidenten aan te pakken. De politie krijgt versterking van het flexteam en kan met deze extra capaciteit voorkomen dat de trend van incidenten zich na 22:00 uur voortzet.

Onder de incidenten die in de periode tussen 18:00 uur en 22:00 uur hebben plaatsgevonden waren verschillende brandstichtingen, waarbij 3 auto's zijn afgebrand. Bij één van deze autobranden is het vuur bijna overgeslagen naar een nabijgelegen woning. Door inzet van de brandweer is dit voorkomen. De autobranden hebben een grote impact gehad op de direct betrokken personen en de omwonenden.

Ondanks intensief recherche-onderzoek is het niet goed duidelijk geworden wie er betrokken zijn bij de drie groepen jongeren. Het vermoeden bestaat dat niet alle betrokken jongeren afkomstig zijn uit Uithoorn. Uit de evaluatie van de jaarwisseling is duidelijk geworden dat er geen signalen waren op basis waarvan het verloop van de jaarwisseling te voorspellen is geweest.

2.2 Cijfers jeugdoverlast

Cijfers Jeugdoverlast 2017, 2018, 2019, 2020

	2017	2018	2019	2020
Jan	7	12	12	10
Feb	25	6	18	11
Maart	25	9	13	28
April	16	12	20	28
Mei	31	15	20	60
Juni	40	22	17	48
Juli	53	76	32	
Aug	38	27	29	
Sept	19	14	19	
Okt	17	13	17	
Nov	14	17	18	
Dec	14	15	14	
Totaal	299	238	229	

De cijfers van jeugdoverlast zijn een samenvoeging van meldingen die binnen zijn gekomen bij zowel politie als gemeente. De cijfers zijn hoger in de zomermaanden wanneer het langer licht is, jongeren meer vrij zijn, het warmer is om buiten te verblijven en ook de personen die overlast ervaren meer buiten zijn. Het is opmerkelijk dat er in de wintermaanden en de december/januari geen piek is te zien in relatie tot de jaarwisseling. De cijfers van jeugdoverlast laten een dalende trend zien in de periode 2017 t/m 2019. In 2020 zien we een stijging van de cijfers. Vanaf maart is er een sterke stijging te zien in het aantal overlastmeldingen. Het is mogelijk dat de coronacrisis hierbij een rol heeft gespeeld. In deze periode waren scholen en sportverenigingen gesloten en werden er namens het jongerenwerk alleen digitale activiteiten georganiseerd. Daarnaast waren veel mensen thuis i.p.v. op werk of op vakantie, waardoor naar verwachting meer overlast is gesignaleerd dan regulier het geval zou zijn.

Jeugdoverlast incidenten 2020

Naast de jaarwisseling hebben er verschillende jeugdoverlast incidenten plaatsgevonden. Zoals te zien is aan de meldingen komt jeugdoverlast regelmatig voor, desondanks zijn er enkele incidenten die in ernst en/of in beleving uitsteken boven de overige meldingen en om deze reden voor de volledige beeldvorming benoemd moeten worden in dit hoofdstuk.

Busstation februari 2020

Bij het busstation heeft begin februari een incident plaatsgevonden tussen een buschauffeur en een groep jongeren. Dit incident, waarbij de buschauffeur al vechtend met een jongen is vastgelegd op film, is veelvuldig gedeeld op sociale media. Het filmpje heeft vele reacties opgeroepen vanuit Uithoorn, maar vanwege de aandacht op landelijke fora zijn er ook van buiten Uithoorn verschillende reacties ontvangen.

Dit incident wordt gezien als een escalatie van aanhoudende jeugdoverlast rond het busstation. Het busstation is een locatie die veel door jongeren wordt gebruikt als opstapplaats voor het openbaar vervoer. In de nabijheid van het busstation liggen twee middelbare scholen. Verder is er slechts in beperkte mate toezicht op de omgeving van het busstation, door het geringe aantal woningen in de

directe omgeving. Dit maakt het busstation en de omgeving een populaire plek voor jongeren om te hangen. De cijfers tonen geen afwijking voor een dergelijk knooppunt voor openbaar vervoer. Desondanks is er een lage beleving van veiligheid rondom deze locatie, vanwege de aanhoudende jeugdoverlast.

Jeugdoverlast Europarei voorjaar 2020

Langs de Europarei in de wijk Zijdelwaard zijn 6 flats gevestigd, in een omgeving met veel groen. De jongeren uit de flats maken veel gebruik van het groen in deze omgeving om te hangen en elkaar te ontmoeten. Hierdoor kent deze omgeving meerdere hangplekken en is er meer sprake van jeugdoverlast. In de maanden april en mei van 2020 hebben hanggroepen uit deze omgeving voor aanvullende overlast gezorgd op de bekende hangplekken, waarbij het racen met brommers en crossmotoren in de parken een centraal thema was. Het mooie weer en de beperkte mogelijkheden voor aanbod van activiteiten door de coronacrisis hebben vermoedelijk een versterkende rol gespeeld op deze overlast.

Groenrode Scheg augustus 2020

Na relatief rustigere maanden juni en juli speelde jeugdoverlast begin augustus 2020 weer op. Het park de Groenrode Scheg was deze keer de plek waar de overlast zich rond centreerde. Er was sprake tussen oplopende spanningen tussen de groepen jongeren en direct omwonenden, wat geleid heeft tot enkele confrontaties. Hierbij is bij een woning de voorruit ingegooid en is er een ruit gesneuveld bij de nabijgelegen basisschool.

2.3 Beleving jeugdoverlast en maatschappelijke onrust

De beleving van jeugdoverlast baseren we op de signalen van burgers, berichten die rouleren in de (sociale) media en gesprekken die zijn gevoerd met burgers en ondernemers. Er is vanwege de incidenten bij het busstation actief contact gezocht met omwonenden en ondernemers rond het busstation. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met bewoners rondom de incidentlocaties tijdens de jaarwisseling en bewoners uit de omgeving van notoire overlastlocaties.

De berichten van burgers en de reacties op sociale media geven een negatief beeld van de beleving van jeugdoverlast en veiligheid. In de berichten wordt opgeroepen tot verdere maatregelen en wordt gesproken over aanhoudende overlast. Er worden locaties genoemd, zoals het busstation, waar deze overlastbeleving zich concentreert. Andere locaties zijn bekende ontmoetings- en hangplekken van jongeren. Bij deze signalen kan vermeld worden dat zij komen van de personen die jeugdoverlast en de veiligheid negatief beleven. De personen met een andere beleving laten zich niet horen op de sociale media, of in berichten richting de lokale overheid.

Gesprekken met omwonenden en ondernemers bij het busstation laten een wisselend beeld zien. Enkele omwonenden geven aan zich onveilig te voelen rond het busstation, terwijl het merendeel deze onveiligheidsgevoelens niet deelt. Bij de ondernemers zijn dezelfde verschillen in beleving te constateren. Dit wisselende beeld wordt eveneens geconstateerd bij de andere bewoners rondom incident en overlastlocaties.

Overweging

De cijfers van jeugdoverlast en de beleving van jeugdoverlast tonen een dalende trend in de periode 2017 t/m 2019 en een stijging in 2020, met daarbij ook enkele incidenten met een grote impact voor omwonenden. Deze incidenten hebben ook invloed op de subjectieve beleving van jeugdoverlast. De beleving van jeugdoverlast is met name negatief op sociale media en bij verschillende direct betrokken omwonenden.

Deze negatieve beleving is deels toe te schrijven aan de versterkende negatieve effecten van sociale media op de beleving van overlast en veiligheid. Incidenten worden in toenemende mate vastgelegd en gedeeld. Zodoende krijgen mensen meer incidenten te zien. Negatieve reacties op deze berichten versterken het onveiligheidsgevoel, met name omdat de reacties veelal kort, krachtig en soms ongenueanceerd zijn. Ook beelden uit andere delen van het land versterken de onveiligheidsgevoelens. Dit is geen nieuw fenomeen, sociale media en smartphones zijn al meerdere jaren onderdeel van de samenleving en niet iedereen wordt op eenzelfde wijze beïnvloed. Desondanks is het van belang dit effect te benoemen in relatie tot negatieve overlastbeleving, mede gezien de hevige reactie op sociale media wanneer een incident wordt gedeeld op een landelijk platform.

De negatieve overlast beleving, hoewel deels toe te schrijven aan sociale media, geeft weer dat de cijfers mogelijk geen volledige weergave bieden van de werkelijke situatie. Uit gesprekken en signalen van burgers valt te concluderen dat er sprake is van lage meldingsbereidheid, wat een verklaring kan zijn voor de discrepantie tussen de veiligheidsbeleving en de objectieve cijfers. Mensen doen geen melding van overlast omdat men het beeld heeft dat er te weinig gevolg wordt gegeven aan de meldingen, of omdat men bang is voor eventuele represailles van de jongeren.

2.4 Conclusie cijfers en beleving jaarwisseling, jeugdoverlast

De cijfers van de jaarwisseling wijken niet veel af van de reguliere cijfers. In de cijfers zijn vooral excessen te zien in de vernieling van particuliere eigendommen en de bushokjes. De cijfers van jeugdoverlast laten in 2020 een toename van jeugdoverlast zien.

De overlastbeleving sluit niet aan bij de cijfers. Vooral inwoners die nabij vaste hangplekken wonen geven aan veel overlast te beleven, daarnaast zien we op sociale media hevige reacties in relatie tot jeugdoverlast.

De discrepantie tussen de cijfers en de overlast beleving verteld ons verschillende zaken. Enerzijds dient de versterkende werking van sociale media op een negatieve veiligheidsbeleving vermeld te worden, maar dit is bij lange na niet een verklaring voor de discrepantie. De discrepantie is grotendeels te verklaren aan het feit dat lang niet alle overlast wordt gemeld. Er is een lage meldingsbereidheid, of inwoners zijn bang melding te doen.

Opvallend aan de cijfers en de beleving van omwonenden is dat voornamelijk excessen eruit springen. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat de meest ernstige overlast (met name tijdens de jaarwisseling, rond het busstation en de Groenrode Scheg) is toe te wijzen aan enkele groep(en) jongeren.

3. Reguliere aanpak jaarwisseling en jeugdoverlast

Hieronder wordt beschreven wat de reguliere maatregelen en activiteiten zijn ter preparatie op de jaarwisseling, evenals de reguliere werkwijze voor de aanpak van jeugdoverlast. Deze activiteiten gaan onverminderd door. De maatregelen en activiteiten die aanvullend voortvloeien uit dit plan sluiten aan op deze reguliere werkwijze.

3.1 Reguliere activiteiten jaarwisseling

De reguliere preparatie op de jaarwisseling van alle betrokken partijen binnen de gemeente Uithoorn wordt gebundeld in het draaiboek jaarwisseling. In dit draaiboek worden alle preventieve en operationele activiteiten van de verschillende partijen samengevat. Er is in het najaar met de betrokken partijen een bijeenkomst, waarin deze activiteiten worden afgestemd. Zo zijn alle partijen op de hoogte van elkaars activiteiten en hebben de verschillende partijen de tijd om voorbereidingen te treffen. Hieronder een kort overzicht van deze activiteiten.

Operationele activiteiten

De politie heeft een regionale aansturing gezien het bijzondere karakter van de jaarwisseling. Er zijn gedurende de jaarwisseling meer agenten in dienst in vergelijking met een reguliere dienst en er is binnen regionaal verband de mogelijkheid om de politiecapaciteit op te schalen. In de aanloop naar de jaarwisseling is er extra aandacht voor vuurwerkoverlast in de surveillance.

Toezicht en handhaving van de gemeente heeft in de aanloop naar de jaarwisseling ook extra aandacht voor vuurwerkoverlast. Met name in de kerstvakantie en op de dag van de jaarwisseling worden er vuurwerkcontroles ingepland. Op de avond van de jaarwisseling is er echter geen inzet van toezicht en handhaving. Jongeren die door politie en/of handhaving worden aangehouden in relatie tot een vuurwerkovertrading worden verwezen naar Halt.

Vanuit de gemeente wordt er beveiliging ingehuurd om te controleren op gemeentelijke panden, zoals de scholen en sporthallen. Daarnaast wordt er beveiliging ingehuurd om te surveilleren bij de horeca in het oude dorp.

Preventieve activiteiten

Vanuit de gemeente worden verschillende activiteiten ondernomen om schade en vernielingen te beperken. Zo worden containers en prullenbakken afgesloten, wordt er vaker vuil opgehaald en wordt er op de dag van de jaarwisseling extra geschouwd om te controleren of er geen locaties zijn waar alsnog afval op de openbare weg ligt. Verder worden aannemers aangeschreven om bouwlocaties zo goed mogelijk af te sluiten om overlast en vernielingen te voorkomen.

Er is ook specifieke communicatie ter voorbereiding op de jaarwisseling. Er is jaarlijks communicatie over regelgeving en afsteektijden voor vuurwerk en bewoners worden opgeroepen (vuurwerk)afval op te ruimen.

Jongerenwerk biedt activiteiten aan voor jongeren, ook gedurende de kerstvakantie. Deze activiteiten zijn gericht op de leeftijd t/m 14 jaar. Verder gaat het specialistisch jongerenwerk de straat op om contact te leggen met groepen jongeren. In dit contact wordt aandacht besteed aan de jaarwisseling en wordt gepoogd gedrag van jongeren positief te beïnvloeden. Zo is er tijdens jaarwisseling 2019/2020 een voetbaltoernooi georganiseerd voor de jongeren.

3.2 Reguliere activiteiten jeugdoverlast

De reguliere activiteiten in relatie tot jeugdoverlast zijn een combinatie van preventie en repressie. De aanpak wordt gecoördineerd binnen het gemeentelijk meldpunt zorg en overlast (hierna: MZO). Preventieve activiteiten worden voornamelijk vormgegeven door het jongerenwerk en de repressieve activiteiten door de politie.

MZO en overleg jeugdoverlast

Het meldpunt zorg en overlast is de locatie waar alle zorg en overlast meldingen worden gecoördineerd. Onderdeel hiervan zijn de meldingen in relatie tot jeugdoverlast. Alle betrokken partijen delen informatie over jeugdoverlast op het overleg jeugdoverlast. Iedere drie weken vindt overleg plaats tussen de betrokken partijen om af te stemmen over de inzet op de overlastmeldingen. Vaste deelnemers aan het overleg jeugdoverlast zijn: politie, Eigen Haard, jongerenwerk, specialistisch jongerenwerk, Toezicht en handhaving, gemeente (regisseur zorg en overlast). Indien de situatie er om vraagt, vindt het overleg vaker plaats om goed een vinger aan de pols te kunnen houden. Dit is bijvoorbeeld gebeurd ten tijde van de lockdown in verband met de coronamaatregelen.

Preventie

Het jongerenwerk bestaat uit twee componenten, namelijk het aanbod van activiteiten voor jongeren en het specialistisch jongerenwerk gericht op contact en begeleiding met jongeren. Videt is de partij die in opdracht van de gemeente voorziet in de organisatie van preventieve activiteiten voor jongeren. Voorbeelden hiervan zijn de zomer-barbecue, inloop voor meisjes, kookactiviteiten, het bezorgen van voedselbank maaltijden en het online platform young Uithoorn.

Het specialistisch jongerenwerk wordt uitgevoerd door Streetcornerwork. Jongerenwerkers leggen en houden contact met jongeren die aansluiting bij de samenleving (dreigen te) verliezen en werkt aan herstel en (volledige) maatschappelijke participatie. Streetcornerwork legt deze contacten op straat en andere vindplaatsen, zoals overlastlocaties. Contactlegging en monitoring van groepen en individuele jongeren vormt de kern van het veldwerk.

Toezicht en handhaving

De wijkagenten vervullen een coördinerende rol in de aanpak van jeugdoverlast vanuit de politie. Op basis van informatie uit meldingen, de informatie die is gedeeld in het overleg jeugdoverlast zoekt men contact met jongeren en worden surveillancediensten aangestuurd. De informatie vanuit het MZO en de afstemming uit het overleg jeugdoverlast zijn mede leidend voor de inzet. Wanneer er sprake is van aanhoudende overlast en incidenten zal er een meer repressieve benadering zijn. Contacten zijn echter niet uitsluitend repressief. Door wijkagenten en surveillance wordt ook contact gelegd met groepen wanneer er geen sprake van overlast is, waar een preventieve werking vanuit gaat. Deze contacten zijn bevorderlijk om in overleg te treden met de jongeren wanneer er wel sprake is van overlast.

4. Opgaven Jaarwisseling 2020-2021 en jeugdoverlast

Op basis van de analyse van de jaarwisseling en jeugdoverlast zijn de onderstaande onderwerpen benoemd. Door op deze onderwerpen (aanvullende) maatregelen te treffen en activiteiten uit te voeren, wordt beoogd jeugdoverlast te verminderen en de jaarwisseling ordelijk te laten verlopen. Met deze activiteiten en maatregelen wordt een integrale aanpak gerealiseerd met een goede balans tussen preventieve en repressieve maatregelen. De genoemde twee sporen, jaarwisseling en jeugdoverlast, worden beide benaderd in de verschillende onderwerpen.

Per onderwerp worden geplande activiteiten en maatregelen beschreven. Inleidend wordt per onderwerp een koppeling gemaakt naar de evaluatie en analyse, waarmee tevens een onderbouwing wordt gegeven waarom het onderwerp onderdeel is van het plan. Afsluitend wordt het overzicht gegeven van de financiën die gemoeid gaan met de activiteiten en maatregelen, inclusief de planning.

4.1 Preventieve activiteiten

Naast repressieve maatregelen, zijn preventieve activiteiten noodzakelijk in relatie tot jeugdoverlast en een ordelijk verloop van de jaarwisseling. De preventieve activiteiten die worden uitgevoerd binnen het PVA JWJO betreffen een uitbreiding van het jongerenwerk en een communicatiecampagne ter voorbereiding op de jaarwisseling. Verder zal gemotiveerd worden waarom niet is gekozen voor een gemeentelijk georganiseerde activiteit.

Uitbreiding specialistisch jongerenwerk

Jeugdoverlast en de overlast van de jaarwisseling zijn moeilijk (strafrechtelijk) toe te schrijven aan ouders. Desondanks zijn er vermoedens van groepen jongeren die betrokken zijn geweest bij de overlast. Hoewel publiekelijk er begrijpelijk een roep is om repressieve acties, is het tegelijkertijd van groot belang in contact te blijven met deze groepen en het gedrag van deze jongeren positief te beïnvloeden.

Specialistisch jongerenwerk kan hiervoor een oplossing bieden. Zodoende zijn er in de eerste Turap 2020 extra middelen gevraagd en toegekend om specialistisch jongerenwerk in te zetten op deze groepen jongeren. Dit specialistisch jongerenwerk is gestart in juli, met als doel de jongeren in de zomerperiode activiteiten te bieden en te begeleiden voor positieve gedragsbeïnvloeding, om overlast te voorkomen. Deze extra inzet zal de komende periode ook gecontinueerd worden.

Aanpassing activiteiten regulier jongerenwerk

Verder worden de mogelijkheden verkend om het aanbod van het reguliere jongerenwerk, zoals beschreven in hoofdstuk 3, bij te sturen. Hierbij wordt gekeken of de oudere doelgroep (15 jaar en ouder) meer bediend kan worden en of er meer activiteiten georganiseerd kunnen worden in de kerstvakantie.

Communicatie

Communicatie is een belangrijk onderwerp in relatie tot preventie. Zoals beschreven in hoofdstuk 3 waren er jaarlijks al specifieke communicatieactiviteiten gericht op de jaarwisseling. In de eerste Turap zijn er middelen gevraagd en toegekend om op dit onderwerp nog meer inzet te kunnen plegen. Er is ten behoeve van de jaarwisseling en jeugdoverlast een afzonderlijk communicatieplan opgesteld. De kern van de boodschap van dit plan is "Oud en nieuw is een feest voor ons allemaal! Dit doen we door op elkaar en op de buurt te letten en elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag". Hieronder wordt bondig beschreven welke activiteiten aan jongeren en inwoners algemeen zijn opgenomen in het plan.

Op de andere onderwerpen speelt communicatie ook een rol, maar vanwege het preventieve karakter wordt dit onderdeel binnen deze paragraaf behandeld. Een gedeelte van het de communicatieactiviteiten zijn echter sterk te verbinden aan het onderwerp informatiepositie en wordt om deze reden behandeld in paragraaf 4.5.

Preventieve communicatie gericht aan jongeren

Om het gedrag van jongeren positief te beïnvloeden worden er verschillende communicatie instrumenten ingezet. Zo zal er een video worden gemaakt in samenwerking met politie, jongerenwerk, de jongeren zelf en de gemeente en wordt onderzocht of het mogelijk is een persoonlijke open brief van de burgemeester aan de jongeren in de doelgroep te sturen.

Preventieve communicatie gericht aan inwoners

In communicatie via de beschikbare kanalen zal inwoners worden opgeroepen melding te doen van (vuurwerk) overlast. Er zal aandacht besteed worden aan de meldpunten van de gemeente (zie ook paragraaf 4.5). Het komende najaar zijn er meerdere communicatie initiatieven in relatie tot veiligheid. Denk hierbij aan preventie communicatie in het kader van het donkeren dagen offensief, de column van de burgemeester en een themapagina veiligheid voor in de Nieuw Meerbode. Bij elk van deze communicatieactiviteiten zal het thema overlast aangehaald worden.

Gemeente georganiseerd feest

In enkele grote steden in Nederland wordt door de gemeente een feest of een vuurwerkshow georganiseerd. De gedachte hierachter is het bieden van een activiteit aan inwoners op een centraal punt, zodat mensen zelf geen vuurwerk meer af hoeven te steken. Daarnaast zijn hierdoor minder kleinere feesten op afzonderlijke locaties, waarbij door de combinatie van alcohol en vuurwerk er kans is op vernielingen en openbare ordeverstoringen.

Binnen de gemeente Uithoorn zijn er echter geen duidelijke signalen over de behoefte aan een centraal feest of een door de gemeente georganiseerde vuurwerkshow. Het aantal georganiseerde evenementen en de activiteiten binnen de horeca gedurende jaarwisseling zijn in Uithoorn laag. Hieruit spreekt weinig behoefte en initiatief vanuit de samenleving voor een gemeentelijke georganiseerd feest.

Uit de analyse van de voorgaande jaarwisseling blijkt dat enkele groepen jongeren verantwoordelijk waren voor de misdrijven die zijn gepleegd, waarbij ook nog het beeld bestond dat deze jongeren niet alle afkomstig waren uit Uithoorn. Het organiseren van een feest of een vuurwerkshow is geen doelmatig instrument om dergelijke misdrijven te voorkomen.

Verder wordt gezien dat veel vuurwerkoverlast en vernielingen niet plaatsvinden op de avond van de jaarwisseling zelf. Een centraal feest of een vuurwerkshow biedt voor deze problematiek ook geen oplossing.

Gezien de beperkte behoefte vanuit de Uithoornse samenleving en de geringe aansluiting op de problematiek is ervoor gekozen geen feest of vuurwerkshow te organiseren.

4.2 Groepsaankpak

Uit de evaluatie en de analyse komt naar voren dat veel overlast wordt veroorzaakt door specifieke groepen jongeren. Met gerichte aankpak op deze groep(en) wordt ingezet op vermindering van jeugdoverlast gedurende het jaar en daaraan gekoppeld een rustiger verloop van de jaarwisseling.

Binnen de regio is er voor de aankpak van overlastgevende jeugdgroepen een specifieke groepsaankpak geformuleerd. Op basis van een onderliggend covenant kunnen deelnemende partijen (politie, gemeente en jongerenwerk) informatie delen over de jongeren die zijn betrokken in de groepsaankpak. Vervolgens wordt per jongeren individueel bekeken welke behoefte aan hulp/zorg er speelt. Daarnaast wordt gekeken welke maatregelen er eventueel getroffen kunnen worden om het gedrag van de groep positief te beïnvloeden. Hierbij komen eventueel de bevoegdheden van de burgemeester om de hoek zoals beschreven in paragraaf 4.5.

Bij het opstellen van dit plan (augustus 2020) is een groepsaankpak in de laatste voorbereidende fase. Meer specifieke informatie hierover kan in verband met privacy en het mogelijk verstoren van het resultaat van de groepsaankpak niet worden gedeeld.

4.3 Informatiepositie

De discrepantie tussen de objectieve cijfers en de beleving geeft aan dat er een onvolledig beeld lijkt te zijn van de jeugdoverlast. Om de problematiek beter aan te kunnen pakken is een meer volledig beeld wenselijk. Meer inzicht in het probleem kan immers leiden tot een betere aankpak. Daarnaast zou bij een beter beeld en kennis van de jeugdgroepen wellicht problematiek in een vroeg stadium aangepakt kunnen worden.

Vergroten meldingsbereidheid

Het verbeteren van het beeld kan door het vergroten van de meldingsbereidheid. Van inwoners krijgen politie en gemeente vaak het bericht dat men melding moe is. “Er wordt toch niks gedaan met meldingen”. Om de meldingsbereidheid te vergroten worden meerdere communicatieactiviteiten ondernomen, waarin het belang van het doen van meldingen wordt onderstreept.

Daarnaast wordt er gekeken naar het verbeteren van de terugkoppeling over meldingen, maar wordt er ook gewerkt aan meer duidelijkheid over mogelijkheden in relatie tot de verwachtingen van inwoners. Bij meldingen van vuurwerk of jeugdoverlast is het immers niet altijd mogelijk dat er direct inzet wordt gepleegd, waardoor de overlast alweer weg is op het moment dat de toezichthouders langs komen. In de terugkoppeling aan de melder zal benadrukt worden dat, ondanks dat er geen jongeren zijn geconstateerd, de melding wordt geregistreerd en input is voor surveillancediensten die worden uitgevoerd.

Monitoring sociale media

De gemeente en de politie kunnen de sociale media volgen om te monitoren wat er leeft onder de inwoners van Uithoorn. De gemeente heeft hiervoor een nieuwe tool, waarmee snelle en volledige analyses gemaakt kunnen worden van het digitale landschap. Tijdens de coronacrisis zijn positieve ervaringen opgedaan met dit instrument. Dit instrument wordt tevens ingezet in relatie tot jeugd en vuurwerkoverlast.

Informatie-uitwisseling partners veiligheidsketen

Hoewel er verschillende overlegmomenten zijn belegd binnen de processen voor jeugdoverlast en de voorbereiding op de jaarwisseling, is er verbetering mogelijk in de informatie-uitwisseling tussen partners. Zodoende worden er ter voorbereiding op de jaarwisseling extra afstemmingsmomenten ingepland en wordt er een vaste wekelijkse informatie-uitwisseling afgesproken. Ook Stichting

Beveiliging Bedrijven Uithoorn (SBBU) wordt meegenomen in de afstemming en informatie-uitwisseling

Contact met inwoners en jongeren

Om een zo sterk mogelijke informatiepositie te hebben is het noodzakelijk om informatie direct te krijgen van inwoners en jongeren. Zodoende zijn er al meerdere contactmomenten georganiseerd als input voor dit plan. Er hebben meerdere inwoners, groepen inwoners, ondernemers gesprekken gevoerd met de burgemeester, wethouders en de ambtelijke staf. Er is ook een bewonersavond in het kader van jeugdoverlast en de jaarwisseling georganiseerd en er heeft een gesprek plaatsgevonden met de SBBU. De ideeën van de inwoners en ondernemers zijn onderdeel geworden van het PVA JWJO.

Voor het najaar worden eveneens dit soort gesprekken georganiseerd, waarbij ook expliciet de dialoog wordt aangegaan met de jongeren.

4.4 Opgavegericht wijk aanpak

De gemeente is in 2020 begonnen met de opgavengerichte aanpak wijkveiligheid, waarbij twee wijken als pilot zijn benoemd. Dit betreft het Thamerdal en het Oude Dorp. Twee locaties zijn door aanhoudende overlast en de concentratie van incidenten rond deze locaties expliciet benoemd als opgaven binnen deze aanpak. Het betreft hier het busstation en het park de Groenrode Scheg. De Groenrode Scheg is hierin bijzonder aangezien deze niet is gelegen binnen de pilotwijken. Gezien de ernst van de problematiek en de positieve ervaringen met deze aanpak rond het busstation is er toch voor gekozen deze locatie te benaderen vanuit de opgavegerichte wijk aanpak.

Busstation

Het busstation valt binnen de eerste wijk en door de aanhoudende problematiek is deze locatie in januari 2020 expliciet beschreven als opgave. Zodoende zijn er vanaf januari gesprekken gestart met omwonenden, ondernemers, de scholen, Connexxion en andere betrokken partijen om gezamenlijk te kijken naar de mogelijkheden om de veiligheid rond dit gebied te verbeteren.

De coronacrisis heeft echter deze contacten moeilijker gemaakt, aangezien het gedurende de intelligente landelijke lockdown niet mogelijk was in groepen fysiek bijeen te komen. Anderzijds is het gebruik van het busstation in deze periode sterk afgenomen, waardoor de problematiek ook tijdelijk is afgenomen. De aanpak gaat echter onverminderd door, vooral gezien de heropening van de scholen na de zomervakantie.

Cameratoezicht

Bij het busstation hebben zich meerdere incidenten voorgedaan in het voorjaar van 2020, naast de vernielingen die tijdens de jaarwisseling hebben plaatsgevonden. Zodoende is in de Driehoek besloten dat het is gerechtvaardigd om cameratoezicht toe te passen bij het busstation ter handhaving van de openbare orde en veiligheid. Voor het cameratoezicht zijn in de Eerste turap middelen gevraagd en toegekend. Het plaatsen en inrichten van de camera's is in volle voorbereiding. Naar verwachting zijn de camera's operationeel na de zomervakantie.

Naast het cameratoezicht worden enkele slimme wijzigingen doorgevoerd in de openbare ruimte. Zo worden er aanpassingen gedaan in doorgang van het busstation naar de Marijnenlaan. De camera's worden door de gemeente aangeschaft. Hierdoor kunnen de camera's in de toekomst ook op andere locaties worden ingezet, mocht hier aanleiding voor zijn.

Groenrode Scheg

Het park de Groenrode Scheg is één van de hotspots voor jeugdoverlast, zoals is beschreven in hoofdstuk twee. Door de escalatie van de jeugdoverlast is in augustus 2020 deze locatie beschreven als opgave binnen de opgavegerichte wijkaanpak. Om de rust te doen wederkeren na de escalatie begin augustus is er beveiliging ingehuurd en extra politie uit andere districtdelen ingezet, om verdere jeugdoverlast te voorkomen in de avonduren en in de nacht.

In de aanpak van deze locatie zal met politie, jongerenwerk en gemeente in eerste instantie gekeken worden naar het de-escaleren van de spanningen en het voorkomen van verdere overlast. Verder zullen net als bij het busstation omwonenden, ondernemers en andere betrokken partijen benaderd worden om de opgavegerichte aanpak op deze locatie verder vorm te geven. Ook jongeren en ouders zullen bij deze opgavegerichte wijkaanpak betrokken worden, onder meer via het nog op te richten wijknetwerk zorg en veiligheid.

4.5 Handhaving openbare orde

Handhaving van de openbare orde is de repressieve component binnen het PVA JWJO. Het gaat hierbij specifiek om de organisatie van het toezicht en handhaving vanuit de politie, toezicht en handhaving van de gemeente en de juridische instrumenten die hiervoor nodig zijn.

Hoewel de inzet van de politie gedurende de jaarwisseling erger heeft voorkomen, is het wenselijk voor komende jaarwisseling extra voorbereiding te treffen voor de handhaving van de openbare orde. Eveneens vraagt de jeugdoverlast om een aanvulling op de reguliere inzet.

Politie-inzet najaar 2020 + jaarwisseling

Vanwege het onstuimige karakter van de jaarwisseling is er een specifieke benadering noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde. Zoals in hoofdstuk 3 is beschreven is er vanuit de politie een regionale aansturing van de eenheden, om de handhaving van de openbare orde gedurende de jaarwisseling te garanderen. De ervaringen van de voorgaande jaarwisseling worden meegenomen in de operationele voorbereiding en de politie-inzet zal er op zijn afgestemd om herhaling van de incidenten van de voorgaande jaarwisseling te voorkomen.

Voor de periode in de aanloop naar de jaarwisseling 2020 – 2021 zal er vanuit de politie aanvullende capaciteit vrijgemaakt worden voor surveillance. Hierdoor zal er een beter beeld zijn van de jeugd in aanloop naar de jaarwisseling en zal er meer ingezet kunnen worden op vuurwerkoverlast in deze periode. Daarnaast is er aanvullende capaciteit gedurende de jaarwisseling. De politie-eenheid zal een SGB Oud&Nieuw inrichten. Binnen het district is in dat kader Uithoorn benoemd als een aandacht locatie tijdens de jaarwisseling.

In de voorbereiding op de jaarwisseling wordt eveneens gekeken of het mogelijk is combinatiediensten te draaien met politie en toezicht en handhaving. In andere gemeente zijn er positieve ervaringen met deze gecombineerde diensten in relatie tot vuurwerkoverlast.

Uitbreiding BOA-capaciteit

De formatie van de toezicht en handhaving is erop gericht de dagelijkse taken uit te kunnen voeren, gedurende kantooruren. Controles in de avond gericht op jeugd en horeca zijn momenteel niet structureel belegd en gaan ten koste van de reguliere controles. Het is noodzakelijk de BOA-capaciteit te vergroten om structureel controles uit te kunnen voeren in relatie tot jeugdoverlast.

Eveneens is de uitbreiding nodig om vaker diensten in de avonden en weekenden te kunnen draaien.

Vaste controles vanuit toezicht en handhaving hebben zowel een preventieve als repressieve werking. Een jeugd BOA kan een relatie opbouwen met jongeren, waardoor jongeren minder geneigd zijn overlast te veroorzaken. Anderzijds is er een extra dienst met handhavingsfunctionarissen, die ook repressief kunnen optreden mocht dit nodig zijn.

Om invulling te geven aan deze wens is minimaal 1,5 FTE nodig. In de Turap zijn middelen voor deze uitbreiding gevraagd en toegekend voor 2020. Een structurele toekenning van deze middelen is echter noodzakelijk om extra BOA's vast in dienst te kunnen nemen. Wanneer deze extra capaciteit moet worden ingezet, zal nauwlettend gemonitord worden. Waar nodig en mogelijk zal de extra BOA-capaciteit ook ingezet kunnen worden voor andere taken. Een toekomstige uitbreiding, bovenop de huidige uitbreiding wordt niet uitgesloten.

Politiecapaciteit onder druk

De uitbreiding van de BOA-capaciteit is eveneens belangrijk in het licht van de druk op de politiecapaciteit. Landelijk staat tot minimaal 2025 de politiecapaciteit onder druk. Zodoende ligt de focus van de politie steeds meer bij de kerntaken rond handhaving van openbare orde en veiligheid en is er minder ruimte om op te treden op overlast. Uitbreiding van BOA-capaciteit is dan ook noodzakelijk om te kunnen blijven acteren op overlast.

Juridische openbare ordemaatregelen

De burgemeester heeft verschillende bijzondere bevoegdheden in het kader van de handhaving van de openbare orde en veiligheid in relatie tot ernstige overlast. Zo zijn er mogelijkheden om personen een gebiedsverbod op te leggen, kan er een meldplicht opgelegd worden of een groepsverbod worden uitgereikt. Indien er voldoende juridische basis is om deze middelen in te zetten tegen personen die aanhoudend overlast veroorzaken, of die zijn te koppelen aan de misdrijven van de vorige jaarwisseling, dan worden deze bevoegdheden ingezet. De inzet van deze maatregelen worden gecoördineerd binnen de groepsaanpak.

Het opleggen van deze maatregelen is echter een zware inbreuk op persoonlijke vrijheden, er moet voldoende juridische grond zijn om een dergelijke maatregel op te kunnen leggen. Het is duidelijk dat daders van de misdrijven gedurende de vorige jaarwisseling helaas nog niet zijn achterhaald. Verder bestaat er wel een beeld welke groepen verantwoordelijk zijn voor aanhoudende jeugdoverlast. Desondanks is er slechts een gering aantal aanhoudingen, omdat de overlast niet bewijsbaar is te koppelen aan individuen. Zodoende is er op dit moment (augustus 2020) nog niet voldoende grond om deze bevoegdheden in te zetten. In het najaar worden de ontwikkelingen rondom de overlastgevende groepen gevolgd, om te kijken of er op een later moment wel voldoende grond is.

Halt en schade verhalen

Minderjarige die voor het eerst worden aangehouden in relatie tot vuurwerkoverlast en vandalisme worden doorverwezen naar bureau Halt. De haltafdoening heeft een groter effect dan simpelweg een boete. Daarnaast zal schade verhaald worden op de daders, in geval van heterdaad in relatie tot vandalisme en vernieling.

Benaderen overlastgevende jongeren en betrekken ouders

Indien er geen juridische grond is voor het inzetten van de bovengenoemde maatregelen worden bekende overlastgevende jongeren alsnog benaderd. Namens de gemeente en politie zal er een brief aan de jongeren worden geschreven waarin wordt benadrukt dat de gemeente en politie de jongeren volgen. Daarnaast zullen de ouders van de jongeren benaderd worden door gemeente en politie om hen te informeren over de gedragingen van de jongeren. Hiermee worden de ouders expliciet betrokken bij de problematiek. Deze inzet wordt gecoördineerd binnen de groepsaanpak.

4.6 Regelgeving vuurwerk

Regelgeving rondom vuurwerk is een onmisbaar onderwerp binnen het PVA JWJO. In deze paragraaf worden de mogelijkheden in relatie tot vuurwerkregelgeving beschreven en wordt een advies gegeven over de gemeentelijke regelgeving voor vuurwerk voor de komende jaarwisseling.

Discussie over vuurwerkverbod

Het afsteken van vuurwerk heeft negatieve invloed op de veiligheidsbeleving, zowel in de aanloop naar de jaarwisseling, als tijdens de jaarwisseling. Verder is er jaarlijks schade te betreuren door vuurwerk en landelijk zijn er meerdere personen die letsel oplopen als gevolg van vuurwerk. Anderzijds zijn er vele personen die plezier beleven aan het afsteken van vuurwerk en vanuit de traditie dit graag willen blijven doen. Ook is er een economische factor: er gaat veel geld om in de verkoop van vuurwerk.

Er is zowel lokaal als landelijk een discussie rondom vuurwerk. Gedeeltelijk is dit een politieke discussie, waarbij aspecten van veiligheid en milieu worden afgezet tegen economische belangen en vermaak/traditie. In dit PVA JWJO wordt een voorstel gedaan voor vuurwerkregelgeving in relatie tot de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Mogelijkheden voor gemeente in relatie tot vuurwerk

Het is belangrijk de mogelijkheden van de gemeente Uithoorn te schetsen in relatie tot vuurwerk. De lokale bevoegdheden in relatie tot vuurwerk zijn beperkt. De regelgeving rondom vuurwerk is landelijk bepaald in het vuurwerkbesluit, waarbij enkele bevoegdheden zijn toegekend aan de gemeente. Het is voor de gemeente op dit moment niet mogelijk om een algeheel vuurwerkverbod af te kondigen. Wel kan de gemeente vuurwerkvrije zones aanwijzen en gaat de gemeente over het toekennen van vergunningen voor de verkoop van vuurwerk.

Vuurwerkverbod grote steden (Rotterdam)

Rotterdam heeft eerder dit jaar wel een vuurwerkverbod opgenomen. Dit kan omdat de veiligheidssituatie in Rotterdam hier om vraagt. De gemeente Rotterdam heeft een uitvoerige analyse gemaakt van de veiligheid rondom de jaarwisselingen van de afgelopen jaren. Uit deze analyse blijkt dat er gemeente breed sprake is van letsel, openbare ordeverstoringen en schade aan publieke en private eigendommen. Men stelt dat dit te wijten is aan het alcoholgebruik tijdens de jaarwisseling, de grote hoeveelheid mensen die tijdens de jaarwisseling op straat zijn en het voorhanden hebben van vuurwerk. Wanneer er een verbod is op het afsteken van consumentenvuurwerk zal er minder schade en letsel zijn als gevolg van het vuurwerk zelf. Ook kunnen de openbare ordeverstoringen afnemen, omdat er voor veel mensen geen aanleiding meer is om op straat te zijn tijdens de jaarwisseling.

Omdat de gemeente Rotterdam het verbod volledig baseert op openbare orde en veiligheid is er geen strijdigheid met hogere wetgeving (het vuurwerkbesluit). Het vuurwerkbesluit vindt grondslag op het gebied van milieu en volksgezondheid, niet op grond van openbare orde en veiligheid. De gemeente Uithoorn heeft een onrustige jaarwisseling achter de rug, maar er is gelukkig geen vergelijkbare situatie zoals in Rotterdam. Zodoende kan de gemeente Uithoorn niet een verbod op het afsteken van vuurwerk opnemen in de APV gebaseerd op openbare orde en veiligheid.

Vuurwerkvrije zones – handhaafbaarheid en doelmatigheid

Het college heeft wel de bevoegdheid om in het kader van de openbare orde en veiligheid vuurwerkvrije zones aan te wijzen. Echter wordt er op dit moment voor gekozen om geen vuurwerkvrije zone aan te wijzen in de gemeente Uithoorn. Een vuurwerkvrije zone dient onderdeel te zijn van een bredere aanpak van een probleem. Als er jaarlijks een locatie is waar veel vuurwerkschade te betreuren is en/of andere openbare orde problematiek zich voor doet, dan kan als onderdeel van de aanpak deze locatie aangewezen worden als vuurwerkvrije zone.

De gemeente Uithoorn kent echter geen vaste locaties waarbij er jaarlijks sprake is van schade en/of openbare ordeverstoringen. De jaarwisselingen in Uithoorn waren, tot de jaarwisseling van 2019 – 2020, relatief rustig. De problematiek tijdens de vorige jaarwisseling toonde aan dat de overlastveroorzakende jeugd sterk mobiel was en zich niet op één vaste locatie manifesteerde. Een vuurwerkvrije zone is dan ook geen doelmatig instrument voor de aanpak van deze problematiek.

Verder dient een vuurwerkvrije zone gehandhaafd te kunnen worden. Aangezien er geen specifieke locatie voor ogen is, is het zonde om de beperkte handhavingscapaciteit in te zetten op vuurwerkvrije zones. Zonder handhaafbaarheid zullen overtredingen binnen de vuurwerkvrije zone een averechts effect hebben op de veiligheidsbeleving van inwoners.

Advies volg landelijke richtlijn: verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen

Landelijk zijn er ontwikkelingen in relatie tot de vuurwerkregelgeving. Hoewel er nog geen besluit is genomen, zijn er signalen dat knalvuurwerk en vuurpijlen landelijk verboden worden, of dat gemeenten de bevoegdheid krijgen dit type vuurwerk te verbieden.

Wanneer deze landelijk regelgeving een feit is, is het goed afstemming te zoeken met de buurgemeenten, om vergelijkbare regelgeving te hanteren en eventueel waterbed effect te voorkomen. Ook hier zijn nog geen definitieve besluiten over genomen. Desondanks ziet het er naar uit dat de buurgemeenten in de regio het landelijke beleid zullen volgen. Zodoende wordt ervoor gekozen het landelijke beleid gezamenlijk met de buurgemeenten te volgen, door knalvuurwerk en vuurpijlen te verbieden wanneer de gemeente hiervoor de bevoegdheid heeft gekregen.

4.7 Financieel overzicht

Bij de maatregelen is genoemd wanneer er middelen zijn gevraagd en toegekend. Hieronder een overzicht van de middelen die zijn gemoeid met de aanvullende maatregelen binnen dit plan. Er wordt geen rekening gehouden met de personele inzet van gemeente en politie binnen de reguliere capaciteit. In de eerste Turap heeft de gemeenteraad voor het jaar 2020 ingestemd met het beschikbaar stellen van de volgende middelen voor de aanpak van jeugdoverlast en voor de jaarwisseling 2020/2021:

<i>Cameratoezicht busstation</i>	<i>€50.000,- (eenmalige aanschaf)</i>
<i>Communicatie jaarwisseling</i>	<i>€10.000,-</i>
<i>Uitbreiding specialistisch jongerenwerk</i>	<i>€25.000,-</i>
<i>Uitbreiding BOA-capaciteit</i>	<i>€57.500,-</i>
Totaal	€137.500,-

In de Kaderbrief 2021 is opgenomen dat de aanpak jaarwisseling en jeugdoverlast in 2021 gecontinueerd zal worden, met daarin verwerkt de opgedane ervaringen in 2020. De verwachting is dat met name de inzet op jeugdoverlast vraagt om een aanpak die niet alleen beperkt blijft tot 2020 maar ook verder doorloopt om structurele resultaten te kunnen boeken in het terugdringen van die jeugdoverlast. Daarom wordt voorgesteld om in de begroting 2021 voor de jaren 2021 en 2022 extra

middelen beschikbaar te stellen voor de aanpak jeugdoverlast en jaarwisseling. Voor 2021 en 2022 gaat het dan om de volgende benodigde middelen om deze aanpak vorm te kunnen geven:

<i>Uitbreiding BOA-capaciteit</i>	€105.000,-
<i>Uitbreiding specialistisch jongerenwerk</i>	€45.000,-
<i>Communicatie jaarwisseling</i>	€5.000,-
Totaal (per jaar)	€155.000,-

De periode 2021-2022 komt overeen met de looptijd van het door de raad vastgestelde Integrale Veiligheidsbeleid 2019-2022. In 2022 zal een evaluatie plaatsvinden van dat integrale veiligheidsbeleid, inclusief deze aanpak jeugdoverlast en jaarwisseling. Op basis daarvan zal in het nieuwe integrale veiligheidsbeleid voor na 2022 worden meegenomen of deze intensievere aanpak rond de jaarwisseling en jeugdoverlast ook na 2022 nog nodig is.

4.8 Planning

Hieronder wordt een korte schets gegeven van de uitvoering van de geplande activiteiten tot eind 2020 in het kader van dit plan van aanpak jaarwisseling 2020/2021 en jeugdoverlast. Op basis van de ervaringen zal de aanpak in 2021 waar nodig aangepast worden.

Preventieve activiteiten (4.1)

- Uitbreiding specialistisch jongerenwerk	juli - december
- Aanpassing regulier jongerenwerk	augustus - december
- Communicatie	september - december

Groepsaanpak (4.2)

september – december

Informatiepositie (4.3)

augustus – december

Opgavegerichte wijkaanpak (4.4.)

augustus-december

Handhaving openbare orde (4.5)

- Extra inzet politie	oktober - december
- Uitbreiding BOA-capaciteit	augustus - december
- Extra inhuur BOA's	Kerstvakantie
- Bevoegdheden burgemeester	wanneer er aanleiding en voldoende juridische basis voor is

Regelgeving vuurwerk (4.6)

- Verbod knalvuurwerk + vuurpijlen	Verwachting oktober, afhankelijk van landelijke ontwikkelingen